

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-982/23-L
Sp. zn. ČŠIL-S-192/23-L

Název	Pedagogicko-psychologická poradna, Jablonec nad Nisou, příspěvková organizace
Sídlo	Smetanova 4265/66, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	poradna@pppjbc.cz
IČO	70 948 798
Identifikátor	600 033 511
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Ullmannová
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Smetanova 4265, Jablonec nad Nisou
Inspekční činnost na místě	29. 11. 2023 – 1. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna (dále „poradna“) je školské poradenské zařízení, které poskytuje poradenskou pomoc dětem, žákům, studentům (dále „žáci“), jejich zákonným zástupcům, školám školským zařízením zejména v okrese Jablonec nad Nisou. Zajišťuje komplexní diagnostickou, poradenskou, intervenční, preventivní, nápravnou a metodickou činnost. Počet klientů, jimž byla poskytnuta péče ve školním roce 2022/2023, klesl cca o 18 %

oproti školnímu roku 2021/2022 (z 2 572 na 2115), individuální činnosti s klientem se zvýšily cca o 26 % (z 3 044 na 3 827).

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Hlavním cílem organizace je optimalizace podmínek pro psychický a sociální vývoj klientů v procesu výchovy a vzdělávání a aktivní spolupráce se školami, školskými zařízeními a rodinami. Ředitelka, která je ve vedení poradny od roku 2012, ve své koncepci vymezila krátkodobé a dlouhodobé dílčí cíle rozvoje zařízení, v nichž akcentuje zejména personální posílení, sjednocení diagnostických postupů a cílenou metodickou pomoc školám a školským zařízením. Takto integrovaný přístup uplatňovaný v konzistentním a systematickém vedení poradny je aktivní a odpovědný a směřuje k dosažení nastavených cílů. Během pravidelných pracovních porad probíhá otevřená komunikace, sdílení informací a společné rozhodování.

Činnost poradny zajišťuje celkem osm kvalifikovaných odborných pracovníků, a to dva psychologové, šest speciálních pedagogů a metodik prevence. Tým doplňují další pracovníce, které se aktivně podílejí na zajišťování administrativní agendy včetně sociálního poradenství související s péčí o klienty. K datu inspekční činnosti se poradna potýká s nedostatkem psychologů. Úskalí a časté změny v personálním obsazení odborných pracovníků vedení poradny řeší pružně a v rámci možností vyhledává nové pracovníky s možností zkrácených či částečných pracovních úvazků k zajištění poradenské služby. Čekací doba žádostí o poradenskou službu spolu s nárůstem zájmu se v závislosti na počtu odborných pracovníků klientů prodlužuje a v některých případech je delší než zákonná lhůta.

Ředitelka aktivně podporuje možnosti dalšího vzdělávání pro všechny pracovníky, reaguje na jejich individuální potřeby a zájmy. Ti tak cíleně rozvíjí své profesní dovednosti a znalosti v souladu s aktuálními trendy a potřebami klientů. Pravidelná supervize a investice do odborného růstu zaměstnanců zajišťují jejich dobré vyškolení, schopnost efektivně reagovat na nové výzvy a posouvat se. Náležitá pozornost je věnována uvádění začínajících odborných pracovníků, její součástí jsou náslechy u speciálních pedagogů i psychologů, vzájemná konzultace k výstupům poradenské péče.

Poradna sídlí v objektu střední školy, kde od poslední inspekční činnosti za výrazné podpory zřizovatele získala pět dalších místností pro hlavní činnost a zřídila čekárnu s recepcí, čímž zvýšila komfort a bezpečí klientů. Aktuálně disponuje dostatečným počtem účelně zařízených místností k naplnění vlastních potřeb. Moderní vybavení zvyšuje dostupnost služeb a umožňuje odborným pracovníkům lépe plnit potřeby svých klientů. Dostatečné množství diagnostických nástrojů poskytuje klientům adekvátní odborné vyhodnocení speciálních vzdělávacích potřeb, což vede k lépe cíleným intervencím.

Webové stránky poradny jsou významným kanálem komunikace s klienty. Jejich detailní obsah s aktuálními informacemi hraje klíčovou roli ve vytváření transparentního prostředí. Poskytuje klientům přehled o nabídce služeb, metodikách a týmu specialistů, což v konečném důsledku posiluje vzájemnou důvěru komunikaci.

Činnost poradny je zajištěna vícezdrojovým financováním, což zabezpečuje její ekonomickou stabilitu a odráží se v celkovém provozu poradny, postupném a cíleném zlepšování materiálních podmínek a přispívá k rozvoji dalšího vzdělávání odborných pracovníků. Poradna se zapojuje do dotačních projektů především spolufinancovaných Evropskou unií. Dalším způsobem, jak organizace generuje příjmy, je poskytování doplňkových činností, jako jsou např. prodej publikací. Schopnost poskytovat nejen primární služby, ale i doplňkové aktivity, ukazuje na flexibilitu a ochotu zařízení se operativně adaptovat na měnící se potřeby a požadavky klientů.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Při každé poradenské službě jsou splněny bez výjimky náležitosti poskytování služby, je vždy vyžadován informovaný souhlas s poskytnutím poradenské služby a se zpracováním a uchováním osobních údajů. V rámci prvního setkání se v poradně ujasňuje povaha problému klienta a volba nástrojů ke zjištění jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Při odborném vyšetření pracovníci zohledňují pozornost, pracovní výdrž a zralost klienta. Informace o postupech vyšetření a dalších náležitostech jsou žadatelům o službu poskytovány ve vnitřním řádu, na webových stránkách poradny i na chodbách poradny.

Z analýzy spisů klientů vyplývá, že největší podíl poradenských služeb představuje individuální speciálně pedagogická diagnostika a psychologická diagnostika, jejímiž výsledky jsou zpráva a doporučení. V rámci prevence poradna účelně poskytuje i efektivní skupinové screeningové aktivity pro posouzení školní zralosti dětí předškolního věku v mateřských školách a orientační šetření specifických poruch učení v oblasti čtení a psaní u žáků 2. (popřípadě 3.) ročníku základních škol regionu. Cílem je identifikovat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami včas, nabídnout zákonným zástupcům odbornou pomoc a poskytnout odpovídající následnou podporu. V souladu s dlouhodobými cíli provádí poradna skupinová vyšetření vycházejících žáků základních škol a žáků v posledních dvou ročnících středních škol v rámci jejich profesní orientace s ohledem na volbu vhodného studijního oboru a povolání. Žákům maturitních oborů, kteří mají stanoven druhý a vyšší stupeň podpůrných opatření, jsou pečlivě zvažována a vystavována doporučení (vyplývající z vyšetření) pro uzpůsobení podmínek maturitní zkoušky.

Každý klient má založený svůj osobní spis, ve kterém je přehledně a chronologicky zachycen průběh poskytované péče. Analýzou vzorku spisů klientů bylo zjištěno, že spisy obsahují požadovanou dokumentaci, která je nezbytná pro stanovení diagnostického závěru. Pro komplexní posouzení stavu žáka a optimálního nastavení jeho podpůrných opatření se v průběhu diagnostického procesu vhodně uplatňují vstupní informace od zákonných zástupců (anamnéza rodinná, osobní), ze školy a dalších subjektů (relevantní záznamy z řad odborníků lékařské nebo klinické praxe, školní dotazníky aj.). Standardizované psychologické diagnostické nástroje, metody a postupy s ohledem na účel poradenských služeb a věk žáka jsou náležitě a v plném rozsahu využívány psychology. Speciální pedagogové využívají k posouzení úrovně znalostí dětí a žáků standardizované testové baterie a další metody, které vhodně kombinují podpůrnými didaktickými pomůckami.

Vydaná doporučení jsou adresná a srozumitelná, závěry a návrhy podpůrných opatření i následná participace při vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a účinnosti podpůrných opatření poradna zjišťuje systematicky, ve spisu klienta je postup náležitě zdokumentován.

Poradna zajišťuje metodické a odborné vedení různým skupinám pedagogických pracovníků. Časté metodické konzultace s pedagogy eliminují riziko nesprávného vyhodnocení potíží žáka a jsou přínosné pro rozvoj kompetencí pedagogů. Tento postup také umožňuje pružně a konkrétně reagovat na vývoj vzdělávacích potřeb žáků.

Porada eviduje kladné hodnocení škol, které oceňují zejména konkrétnost vypracovaných doporučení ke vzdělávání klientů a možnost operativně řešit problémy vzdělávání žáků prostřednictvím osobních konzultací, telefonů a elektronické komunikace. Poradna zvyšuje informovanost odborné i laické veřejnosti, pořádá besedy, přednášky, kurzy s problematikou poradenství, psychologie a speciální pedagogiky. Vede odborné stáže pro studenty vyšších odborných a vysokých škol. S respektem k charakteru obtíží klientů konzultuje případy s dalšími poradenskými pracovišti v regionu. Dlouhodobě a systematicky rozvíjí partnerskou spolupráci s řadou regionálních i nadregionálních institucí a organizací, má také bohaté kontakty s neziskovými organizacemi působícími v oblasti péče o ohrožené děti.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

Od poslední inspekční činnosti došlo s podporou zřizovatele k výraznému zlepšení materiálních a zejména prostorových podmínek poradny. Poradna získala pro svou činnost nové prostory, odborné místnosti a čekárnu pro žadatele o poradenskou službu.

Počet odborných pracovníků, zejména psychologů, je vzhledem k činnosti poradny dlouhodobě nedostačující.

Silné stránky

- Nastavená pravidla pro další vzdělávání, vzájemné učení a rozvoj kompetencí odborných pracovníků poradny odpovídá koncepčním záměrům poradny a zvyšuje odbornost při poskytování poradenských služeb. (2.3)
- Výrazná obnova a doplnění prostorových a materiálních podmínek poskytují pro žadatele o poradenskou službu důstojné prostředí a zvyšují kvalitu poradenské péče. (2.4)
- Pracovníci poradny rozvíjí své profesní dovednosti a znalosti, spoluvytvářejí otevřené prostředí a vzájemnou komunikaci, jež přispívá k naplňování zájmů dětí, žáků a studentů v souladu s aktuálními trendy a jejich potřebami. (3.3)
- Intenzivní konzultační a metodická podpora ve školách při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a oblasti prevence přispívá k efektivitě poskytovaných poradenských služeb, rozvoji kompetencí pedagogů škol a vzájemné spolupráci. (4.3)

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Poradenská služba nebyla vždy poskytnuta nejpozději do tří měsíců ode dne přijetí žádosti.(4.2)

Doporučení pro zlepšení činnosti poradenského zařízení

- Hledat další možnosti personálního zajištění poradenských služeb a naplňovat zákonné lhůty pro poskytování poradenských služeb.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského poradenského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. ZL-2/19-Š ze dne 23. 4. 2019, s účinností od 1. 6. 2019
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://rejstriky.msmt.cz> ke dni inspekční činnosti

3. Jmenování do funkce na vedoucí pracovní místo ředitelky příspěvkové organizace Pedagogicko-psychologická poradna, Jablonec nad Nisou, Palackého 48 s účinností od 1. srpna 2018, ze dne 6. června 2018
4. Směrnice-vnitřní řád čj. VS/PPPJbc/10/2016 ze dne a s účinností od 1. 9. 2016
5. Podpisový arch (potvrzení seznámení všech zaměstnanců se směrnicí - vnitřní řád)
6. Osobní spisy, interní zaměstnanci
7. Koncepce pedagogicko-psychologické poradny
8. Plán dalšího vzdělávání odborných pracovníků
9. Plány práce
10. Záznamy o žádostech klientů - vzorek
11. Spisy klientů - vzorek
12. Dokumentace BOZ
13. Dokumentace k finančním podmínkám
14. Webové stránky www.pppjbc.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

22.12.2023